

Warszawa, dnia 9 września 2021 r.

Poz. 1661

**ROZPORZĄDZENIE  
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI<sup>1)</sup>**

z dnia 3 września 2021 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich  
czasowo przebywających za granicą**

Na podstawie art. 47 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2019 r. w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (Dz. U. poz. 1652 oraz z 2020 r. poz. 1388) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 11 w ust. 9 wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „i”;
- 2) w załączniku nr 1:
  - a) w części zatytułowanej „**SZKOŁA PODSTAWOWA**”:
    - w części zatytułowanej „**EDUKACJA Wczesnoszkolna Klasy I–III szkoły podstawowej**” w części zatytułowanej „**Treści nauczania – wymagania szczegółowe**” w części zatytułowanej „**Teksty kultury**” część zatytułowana „**Lektury uzupełniające (2 pozycje w każdym roku we fragmentach/całości, do samodzielnego lub wspólnego czytania/słuchania)**” otrzymuje brzmienie:

„Lektury uzupełniające

(2 pozycje w każdym roku szkolnym, we fragmentach lub w całości do samodzielnego lub wspólnego czytania/słuchania):

Justyna Bednarek, *Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)*;

Waldemar Cichoń, *Cukierku, ty łobuzie!*;

Agnieszka Frączek, *Rany Julek! O tym, jak Julian Tuwim został poetą*;

Dorota Gellner, *Wścibscy*;

Julita Grodek, *Mania, dziewczyna inna niż wszystkie. Opowieść o Marii Skłodowskiej-Curie*;

Tom Justyniarski, *Psie troski, czyli o wielkiej przyjaźni na cztery łapy i dwa serca*;

Grzegorz Kasdepke, *Detektyw Pozytywka*;

Piotr Kordyasz, *Lolek. Opowiadania o dzieciństwie Karola Wojtyły* (fragmenty);

Barbara Kosmowska, *Dziewczynka z parku*;

Zofia Kossak-Szczucka, *Kłopoty Kacperka góreckiego skrzata*;

---

<sup>1)</sup> Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. poz. 1848 i 2335).

Maria Krüger, *Karolcia*;  
Joanna Papuzińska, *Asiunia*;  
Danuta Parlak, *Kapelusz Pani Wrony*;  
Roman Pisarski, *O psie, który jeździł koleją*;  
Janina Porazińska, *Pamiętnik Czarnego Noska*;  
Maria Terlikowska, *Drzewo do samego nieba*;  
Barbara Tylicka, *O krakowskich psach i kleparskich kotach. Polskie miasta w baśni i legendzie*;  
Danuta Wawiłow, *Najpiękniejsze wiersze*;  
Łukasz Wierzbicki, *Afryka Kazika, Dziadek i niedźwiadek*;  
Wybrane polskie komiksy, np.:  
Henryk Jerzy Chmielewski, *Tytus, Romek i A'Tomek* (do wyboru);  
Janusz Christa, *Kajko i Kokosz* (do wyboru).  
Czasopisma, strony internetowe, programy telewizyjne i radiowe (w miarę możliwości), filmy, popularne piosenki dla dzieci.”

- w części zatytułowanej „**JĘZYK POLSKI Klasy IV–VIII szkoły podstawowej**” w części zatytułowanej „**Treści nauczania – wymagania szczegółowe**”:
  - – w części zatytułowanej „**Klasy IV–VI**” część zatytułowana „**Teksty kultury**” otrzymuje brzmienie:

**„Teksty kultury**

**Lektura obowiązkowa:**

Jan Brzechwa, *Akademia pana Kleksa*;  
Janusz Christa, *Kajko i Kokosz. Szkoła latania* (komiks);  
Ignacy Krasicki, wybrane bajki;  
Adam Mickiewicz, *Powrót taty, Pani Twardowska, Pan Tadeusz* (fragmenty, w tym: opisy, zwyczaje i obyczaje, polowanie i koncert Wojskiego);  
Bolesław Prus, *Katarynka*;  
Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*;  
Juliusz Słowacki, *W pamiętniku Zofii Bobrówny*;  
Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*;  
Wybrane podania, legendy i baśnie polskie;  
Wybrane wiersze Władysława Bełzy, Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Anny Kamieńskiej, Joanny Kulmowej, Adama Mickiewicza, Czesława Miłosza, Juliusza Słowackiego, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego oraz pieśni i piosenki patriotyczne, kolędy.

**Lektura uzupełniająca**

**(2 pozycje w każdym roku szkolnym, we fragmentach lub w całości do samodzielnego lub wspólnego czytania/słuchania):**

Adam Bahdaj, *Kapelusz za 100 tysięcy*;  
Emilia Kiereś, *Rzeka*;  
Janusz Korczak, *Król Maciuś Pierwszy*;  
Rafał Kosik, *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi*;  
Zofia Kossak-Szczucka, *Topsy i Lupus*;  
Marcin Koziół, *Skrzynia Władcy Piorunów*;  
Stanisław Lem, *Cyberiada* (fragmenty);

- Bolesław Leśmian, *Klechdy sezamowe*;  
Kornel Makuszyński, wybrana powieść;  
Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo*;  
Małgorzata Musierowicz, wybrana powieść;  
Ewa Nowak, *Pajaczek na rowerze*;  
Edmund Niziurski, *Sposób na Alcybiadesa*;  
Longin Jan Okoń, *Tecumseh*;  
Ferdynand Antoni Ossendowski, *Słoń Birara*;  
Jacek Podsiadło, *Czerwona kartka dla Sprężyny*;  
Henryk Sienkiewicz, *Janko Muzykant*;  
Alfred Szklarski, wybrana powieść;  
Wybrane pozycje z serii *Nazywam się...* (np. *Mikołaj Kopernik, Fryderyk Chopin, Maria Skłodowska-Curie, Jan Paweł II*)  
lub inne utwory literackie i teksty kultury, wybrane przez nauczyciela, np. film, spektakl.  
Wybrane programy telewizyjne i radiowe, czasopisma (w miarę możliwości).”  
-- w części zatytułowanej „**Klasy VII i VIII**” część zatytułowana „**Teksty kultury**” otrzymuje brzmienie:

„**Teksty kultury**

**Lektura obowiązkowa:**

- Aleksander Fredro, *Zemsta*;  
Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII i VIII;  
Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*;  
Ignacy Krasicki, *Żona modna*;  
Adam Mickiewicz, *Reduta Ordona, Śmierć Pułkownika, Świtezianka, Dziady* część II, *Pan Tadeusz*, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*;  
Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis, Latarnik*;  
Juliusz Słowacki, *Balladyna*;  
Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*;  
Sławomir Mrożek, *Artysta*;  
Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż);  
Wybrane wiersze Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Stanisława Barańczaka, Cypriana Kamila Norwida, Bolesława Leśmiana, Mariana Hemara, Jarosława Marka Rymkiewicza, Wisławy Szymborskiej, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Jerzego Lieberta oraz fraszki Jana Sztudyngera i aforyzmy Stanisława Jerzego Leca.

**Lektura uzupełniająca**

**(2 pozycje w każdym roku szkolnym, we fragmentach lub w całości do samodzielnego lub wspólnego czytania/słuchania):**

- Miron Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego*;  
Arkady Fiedler, *Dywizjon 303*;  
Barbara Kosmowska, *Pozłacana rybka*;  
Zofia Kossak-Szczucka, *Bursztyny* (wybrane opowiadanie);  
André Frossard, *Nie lękajcie się! Rozmowy z Janem Pawłem II*;  
Karolina Lanckorońska, *Wspomnienia wojenne 22 IX 1939–5 IV 1945*;  
Bolesław Prus, *Placówka*;

Henryk Sienkiewicz, *Krzyżacy*, *Sąd Ozyrysa*;

Melchior Wańkowicz, *Bitwa o Monte Casino* (fragmenty);

lub inne utwory literackie i teksty kultury wybrane przez nauczyciela, w tym wiersze poetów współczesnych i reportaże.”

- b) w części zatytułowanej „**LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE**” w części zatytułowanej „**JĘZYK POLSKI Klasy I–IV Liceum ogólnokształcące**” w części zatytułowanej „**Treści nauczania – wymagania szczegółowe**” część zatytułowana „**Lektura**” otrzymuje brzmienie:

„**Lektura**

***Teksty poznawane w całości – nie mniej niż 8 pozycji książkowych oraz wybrane przez nauczyciela teksty o mniejszej objętości, przy czym nie można pominąć autorów i utworów oznaczonych gwiazdką:***

\*Bogurodzica;

Gall Anonim, *Kronika polska* (fragmenty);

\*Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX* ks. I, *Pieśń V* ks. II; psalmy, w tym *Psalm 13*, *Psalm 47*; tren IX, X, XI, XIX; *Odprawa posłów greckich* (fragmenty);

Andrzej Frycz Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej* (fragmenty);

*Kronika Książąt Polskich*, oprac. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski;

Piotr Skarga, *Kazania sejmowe* (fragmenty);

Jan Chryzostom Pasek, *Pamiętniki* (fragmenty);

Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*;

Stanisław Staszic, *Przestrogi dla Polski* (fragmenty);

\*Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*, wybrane ballady, w tym *Romantyczność*, wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze, *Konrad Wallenrod* (fragmenty), *Dziady* część IV (fragmenty), *Dziady* część III (fragmenty);

Juliusz Słowacki, *Kordian* (fragmenty), wybrane wiersze, w tym *Grób Agamemnona* (fragmenty), *Testament mój*, *Listy do Matki* (fragmenty);

Cyprian Kamil Norwid, wybrane wiersze, w tym *Fortepian Szopena*;

Aleksander Fredro, *Śluby panińskie*;

\*Bolesław Prus, *Lalka* (fragmenty);

\*Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty), *Listy z podróży do Ameryki* (fragmenty);

Eliza Orzeszkowa, *Nad Niemnem*;

Adam Asnyk, wybór wierszy;

Maria Konopnicka, wybór wierszy;

wybrane wiersze następujących poetów: Jan Kasprówic, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff;

Stanisław Wyspiański, *Wesele* (fragmenty);

\*Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (tom I – *Jesień*) (fragmenty);

Stefan Żeromski, *Rozdziobią nas kruki, wrony...*, *Przedwiośnie*, *Ludzie bezdomni*;

Ferdynand Antoni Ossendowski, *Mocni ludzie*, *Ludzie, zwierzęta, bogowie*;

Krystyna Lubieniecka-Baraniak, *Gdy brat staje się katem*;

Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty);

wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Iłłakowiczówna, Julian Przyboś, Tadeusz Peiper, Józef Czechowicz, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy;

Zofia Kossak-Szczucka, *Pożoga*, *Wspomnienia z Wołynia 1917–1919*, *Błogosławiona wina*;

Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*, *Ludzie, którzy szli*;

Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat*;

Jarosław Iwaszkiewicz, wybrane opowiadanie;

Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*;

Józef Mackiewicz, *Droga donikąd* (fragmenty);

Kazimierz Moczarski, *Rozmowy z katem* (fragmenty);

wybrane wiersze następujących poetów: Miron Białoszewski, Tadeusz Różewicz, Jarosław Marek Rymkiewicz, \*Wisława Szymborska, \*Zbigniew Herbert, wybrane wiersze, w tym z tomów *Pan Cogito* oraz *Raport z oblężonego Miasta*, \*Czesław Miłosz, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel, Ryszard Krynicki, Adam Zagajewski;

Sławomir Mrożek, *Tango*;

Marek Nowakowski, *Raport o stanie wojennym* (wybrane opowiadanie); *Góra „Edek”* (z tomu *Prawo prerii*);

Witold Pilecki, *Raport Witolda*;

Wiesław Kielar, *Anus mundi*;

Jan Paweł II, *Przekroczyć próg nadziei* (fragmenty), *Tryptyk rzymski*, *Pamięć i tożsamość* (fragmenty), *Fides et ratio* (fragmenty);

Karol Wojtyła, *Przed sklepem jubilera*;

Stefan Wyszyński, *Zapiski więzienne*;

Paweł Zuchniewicz, *Ojciec wolnych ludzi. Opowieść o Prymasie Wyszyńskim*;

Jacek Dukaj, *Katedra* (z tomu *W kraju niewiernych*);

Antoni Libera, *Madame*;

Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*);

Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bębenkach*);

wybrane utwory okresu stanu wojennego;

powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk.

#### **Zalecane dzieła teatralne i filmowe:**

*Amadeusz*, reż. Miloš Forman;

*Dekalog*, reż. Krzysztof Kieślowski, wybrane filmy z cyklu;

*Dziady*, reż. Konrad Swinarski;

*Elektra*, reż. Piotr Chołodziński;

*Emigranci*, reż. Kazimierz Kutz;

*Kartoteka*, reż. Krzysztof Kieślowski;

*Kordian*, reż. Jan Englert;

*Lawa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza*, reż. Tadeusz Konwicki;

*Moralność pani Dulskiej*, reż. Tomasz Zygadło;

*Nad Niemnem*, reż. Zbigniew Kuźmiński;

*Noc listopadowa*, reż. Andrzej Wajda;

*Noce i dni*, reż. Jerzy Antczak;

*Rewizor*, reż. Jerzy Gruza;

*Rękopis znaleziony w Saragossie*, reż. Wojciech Jerzy Has;

*Iwona, księżniczka Burgunda*, reż. Zygmunt Hübner;

*Sanatorium pod Klepsydrą*, reż. Wojciech Jerzy Has;

*Śluby panieńskie*, reż. Andrzej Łapicki;

*Wizyta starszej pani*, reż. Jerzy Gruza;

*Ziemia obiecana*, reż. Andrzej Wajda;

*Przerwanie działań wojennych*, reż. Juliusz Machulski.

#### **Teksty polecane do samokształcenia:**

*Słownik 100 tysięcy potrzebnych słów*, red. Jerzy Bralczyk;

Jan Błoński, *Język właściwie użyty. Szkice o poezji polskiej drugiej połowy XX wieku*;

Grażyna Borkowska, *Pozytywiści i inni*;  
Włodzimierz Dłubacz, *O kulturę filozofii*;  
Karol Estreicher, *Historia sztuki w zarysie*;  
*Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, red. Katarzyna Kłosińska;  
Czesław Jaroszyński, Piotr Jaroszyński, *Kultura słowa. Podstawy retoryki klasycznej*;  
Piotr Jaroszyński, *Człowiek i nauka. Studium z filozofii kultury*;  
Władysław Kopaliński, *Słownik mitów i tradycji kultury*;  
Teresa Kowalik, Przemysław Słowiński, *Królewski dar. Co Polska i Polacy dali światu*;  
Jacek Kowalski, *Niezbędnik Sarmaty*;  
Jakub Z. Lichański, *Retoryka. Historia – Teoria – Praktyka*, t. I i II;  
Tadeusz Lubelski, *Historia kina polskiego. Twórcy, filmy, konteksty*;  
Jan Miodek, *Słownik ojczyzny polszczyzny*;  
Anna Nasiłowska, *Literatura okresu przejściowego 1975–1996*;  
*O polską kulturę humanistyczną. Z Mieczysławem Albertem Krąpcem OP rozmawia Piotr Stanisław Mazur*;  
*Popularna encyklopedia mass mediów*, red. Józef Skrzypczak;  
*Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, red. Edyta Bańkowska, Agnieszka Mikołajczuk;  
Ryszard Przybylski, *Klasycyzm, czyli prawdziwy koniec Królestwa Polskiego*;  
Zbigniew Raszewski, *Krótką historia teatru polskiego*;  
Władysław Tatarkiewicz, *Historia filozofii, Dzieje sześciu pojęć, Droga przez estetykę*;  
Mieczysław Tomaszewski, *Muzyka w dialogu ze słowem. Próby, szkice, interpretacje.*”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Edukacji i Nauki: P. Czarnek